

ChristenUnie

Geef *geloof* een stem
in Steenwijkerland

*Zorg*zaam

*Werk*zaam

*Duur*zaam

Verkiezingsprogramma
Gemeenteraadsverkiezingen
2014-2018

Voorwoord

ChristenUnie: Geef *geloof* een stem in Steenwijkerland

Beste leden, kiezers, mensen die overwegen op de ChristenUnie te gaan stemmen en andere geïnteresseerden, voor u ligt het verkiezingsprogramma van de ChristenUnie in Steenwijkerland voor de periode 2014 – 2018.

In de afgelopen, economisch moeilijke, jaren hebben we samen met andere partijen verantwoordelijkheid genomen voor het bestuur van Steenwijkerland. We kunnen constateren dat Steenwijkerland er in veel opzichten goed voor staat. We zijn daar dankbaar voor.

De ChristenUnie is een partij *van christenen voor alle mensen*. Wij willen iets uitstralen en doorgeven van de liefde die God heeft voor deze wereld, voor Nederland, voor Steenwijkerland. Ook voor de komende jaren staan we klaar om voor u, inwoners van Steenwijkerland, weer aan de slag te gaan. De ChristenUnie is er voor u! Als christelijk-sociale partij willen we de handen uit de mouwen steken en ons inzetten voor u en voor onze gemeente. Dat doen we vanuit onze christelijke overtuiging en vanuit onze persoonlijke betrokkenheid bij de samenleving. Als christenen in de politiek beseffen we dat we daarbij afhankelijk zijn van de zegen van God.

Bij het zoeken naar antwoorden op de uitdagingen van deze tijd gaan wij uit van wat de Bijbel, als Gods Woord, ons te zeggen heeft. In de Bijbel gaat het over mensen, over samenleven en ook over de overheid. Het gaat ook over het handelen van mensen in tijden van crisis en het kiezen van de juiste weg daarin.

De Bijbel heeft een bevrijdende boodschap die hoop en vertrouwen geeft voor de toekomst. God heeft mededogen met deze wereld, houdt van ons en heeft speciaal oog voor kwetsbare mensen. Hij daagt ons uit om in navolging van Jezus Christus die compassie handen en voeten te geven. Dat motiveert ons om ons in te zetten, in het volle besef dat christenen in de politiek deel uit maken van een beweging van christenen die ook op tal van andere plekken in de samenleving hun geloof een stem geven. Die zich samen inzetten om Gods liefde door te geven. De ChristenUnie voelt zich onder andere aangesproken door wat er zo treffend staat in Micha 6:8 *“Er is jou, mens, gezegd wat goed is, je weet wat de HEER van je wil: niets anders dan recht te doen, trouw te betrachten en nederig de weg te gaan van je God.”* En ook door wat er staat in Jeremia 29:7 *“Zet je in voor de bloei van de stad waarin je woont, want de bloei van de stad is ook jullie bloei.”*

We zien uit naar de verkiezingen en de komende vier jaar en vragen u:

Doe met ons mee. Stem op de ChristenUnie en geef *geloof* een stem in Steenwijkerland!

Cor Lievers
Voorzitter ChristenUnie Steenwijkerland

Marcel Scheringa
Lijsttrekker ChristenUnie Steenwijkerland

Inhoudsopgave

VOORWOORD	blz. 2
INHOUDSOPGAVE	blz. 3
ONS PROGRAMMA	
1. <i>STEENWIJKERLAND, DAT ZIJN WE SAMEN</i>	blz. 4
1.1 De gemeente, eigen kracht en samen redzaamheid	
2. <i>ZORGZAAM – UIT NAASTENLIEFDE</i>	blz. 5
2.1 Samen zorgen – Jeugdzorg en WMO	
2.2 Steenwijkerland – een veilig thuis	
2.3 Onderwijs, sport en cultuur	
2.4 Oog voor ouderen	
3. <i>WERKZAAM –TALENTEN BENUTTEN</i>	blz. 15
3.1 Iedereen doet en werkt mee	
3.2 Economie, landbouw en recreatie/toerisme	
4. <i>DUURZAAM – BEHEERDERS VAN DE SCHEPPING</i>	blz. 20
4.1 Goed wonen en leven	
4.2 Verantwoord beheer van de schepping	
4.3 Iedereen mobiel	
4.4 Duurzame financiële huishouding	

Paragraaf 1

Steenwijkerland, dat zijn we samen

Waar staat de ChristenUnie voor?

Bij de ChristenUnie staan niet de overheid of de markt centraal, maar de samenleving en de mensen daarin. De ChristenUnie wil investeren in de kracht van de samenleving. Wij zien overheid en samenleving als bondgenoten. De overheid stimuleert en ondersteunt mensen om hun kracht en talent in te zetten voor zichzelf (eigen kracht) en voor anderen (samen redzaamheid). Mensen komen pas volledig tot hun recht en kunnen zich pas volledig ontplooiën als ze in relatie staan met anderen. Omzien naar elkaar is dan ook een belangrijke (Bijbelse) opdracht, zowel voor individuele burgers als voor de overheid.

De gemeente heeft als belangrijke taak de kracht die al aanwezig is in de samenleving te versterken. Daarnaast moet de gemeente er voor zorgen dat er een vangnet is voor mensen die zich niet kunnen redden. Ze doet dit door de (professionele) ondersteuning, hulp en zorg goed te organiseren en de toegankelijkheid ervan te waarborgen.

De ChristenUnie beschouwt de gemeente als 'de eerste overheid'. De gemeente is in veel gevallen het eerste of meest nabije en concrete contact van een burger met de overheid. De ChristenUnie wil dat burgers zich niet primair opstellen als klant of rechthebbende, maar verantwoordelijkheid nemen voor hun eigen handelen en - samen met anderen en de overheid - de zorg voor de samenleving oppakken.

De overheid moet een open houding hebben richting initiatieven van burgers, vooral als die het algemeen belang op het oog hebben, zoals op het gebied van zorg, lokale economie, duurzaamheid of wijkbeheer. Hierin past een overheid die meedenkt en faciliteert. Zo proberen we echt inhoud te geven aan ons uitgangspunt dat we samen, overheid en burgers, Steenwijkerland zijn.

Waar gaat de ChristenUnie voor:

- *De ChristenUnie is er voor om burgers en bedrijven/instellingen meer te betrekken bij de besluitvorming van de gemeenteraad. We steunen daarom een nieuwe werkwijze van de gemeenteraad op basis van het BOB model (Beeldvorming-Oordeelsvorming-Besluitvorming). Dit verbetert de mogelijkheden voor burgerparticipatie.*
- *De ChristenUnie ziet de kernen en wijken als waardevolle lokale gemeenschappen en hecht aan het eigene van die gemeenschappen. De gemeente moet zich inspannen om de lokale kennis en het talent van de bewoners van kernen en wijken zoveel mogelijk te benutten, bijvoorbeeld door al in een vroeg stadium de mensen te raadplegen. We willen in de begroting €250.000 per jaar reserveren voor de realisatie van projecten in en rondom de kernen en wijken.*
- *We zien de plaatselijk belangen- en wijkverenigingen als belangrijke gesprekspartners van de gemeente.*

- *We willen onderzoeken welke taken, zoals bijvoorbeeld de groenvoorziening, kunnen worden gedelegeerd naar plaatselijk belangen c.q. wijkverenigingen. Omdat de plaatselijk belangen- en wijkverenigingen geen democratisch gekozen organen zijn, willen we dat de gemeenteraad verantwoordelijk blijft voor het vaststellen van de kaders. Op het niveau van de gedetailleerde invulling en uitvoering, zorgen we dat er keuzevrijheid is voor de plaatselijke belangen- en wijkverenigingen, waarbij de eis geldt, dat er aantoonbaar breed draagvlak voor de plannen moet zijn in een kern of wijk voordat ze uitgevoerd worden. Op basis van deze condities worden pilots opgezet.*
- *We streven ernaar om regels en vergunningen niet onnodig gedetailleerd en beperkend te maken. We willen voortbouwen op het eerdere programma “Steenwijkerland, tot uw dienst” en samen met plaatselijke ondernemers onnodig beperkende (gemeentelijke) regels opsporen en vereenvoudigen of afschaffen.*
- *Bestuurlijke vernieuwing in Nederland, inclusief discussies over gewenste schaalgrootte van gemeenten, is door het kabinet nadrukkelijk op de agenda gezet. Wij zijn voor samenwerken met andere gemeenten als het moet of als er echt duidelijke voordelen zitten aan samenwerking, mits de gemeenteraad van Steenwijkerland voldoende beïnvloedingsmogelijkheden houdt. Wij zijn tegen een fusie van Steenwijkerland met een andere gemeente.*

Paragraaf 2

ZORGZAAM

Uit Naasteliefde

Wij gaan voor een samenleving, waarin mensen verantwoordelijkheid dragen en nemen voor zichzelf en voor elkaar. Een mens is naast individu ook een relationeel wezen en komt pas volledig tot zijn of haar recht door onderdeel te zijn van een of meerdere verbanden, zoals in gezinsverband, in families, in kerkelijke verbanden, in een vereniging of in de buurt.

Wat de ChristenUnie betreft is en blijft het gezin de hoeksteen van de samenleving en zijn informele netwerken het cement van de samenleving. Ruimte geven aan deze verschillende verbanden is dan ook van cruciaal belang.

De bijbel geeft op veel plaatsen, als het gaat om de praktische invulling van naasteliefde, duidelijke aanwijzingen. Bijvoorbeeld in Jesaja 58:7, waar opgeroepen wordt om je brood te delen met de hongerige, onderdak te bieden aan armen zonder huis, om iemand die naakt rondloopt kleren te geven en om te zorgen voor je medemens. In navolging van deze Bijbelse waarden en opdrachten, vindt de ChristenUnie het erg belangrijk om er voor te zorgen dat juist mensen in kwetsbare situaties goede ondersteuning en/of zorg ontvangen en dat regels en regelingen eerlijk, rechtvaardig en barmhartig zijn. Daar zullen we elk besluit op toetsen.

2.1. Samen zorgen

Waar staat de ChristenUnie voor?

Jeugdzorg en Wmo

Op het gebied van zorg en welzijn verandert er de komende jaren erg veel, zowel voor de gemeente Steenwijkerland als ook voor haar burgers en organisaties. Veel zorgtaken, zoals de jeugdzorg, langdurige zorg en geestelijke gezondheidszorg, die voorheen via het Rijk of de provincie werden geregeld, komen nu onder verantwoordelijkheid van de gemeente, meestal gecombineerd met een fikse, door het Rijk opgelegde, bezuiniging. Omdat er nog veel onduidelijkheden zijn, is het van groot belang dat het college, de gemeenteraad en de verschillende betrokken andere partijen in nauw overleg samenwerken. Goede en transparante communicatie is daarbij essentieel. Burgers die zorg nodig hebben mogen niet de dupe worden van deze transitie en transformatie.

Ons uitgangspunt is dat ouders primair verantwoordelijk zijn voor de opvoeding van hun kinderen en dat de overheid zich daarom terughoudend moet opstellen.

De ChristenUnie zal vooral op de volgende vijf zaken letten als het gaat om de nieuwe zorgtaken in Steenwijkerland:

1. Keuzevrijheid moet er zijn.
 - a. Identiteitsgebonden instellingen hebben een belangrijke functie in de samenleving. De ChristenUnie wil dat mensen de mogelijkheid hebben om te kiezen voor een identiteitsgebonden instelling, bijvoorbeeld via een persoonsgebonden budget.
2. Niet over, maar met mensen praten: de cliënt moet centraal staan.
 - a. Dat de gemeente Steenwijkerland de verantwoordelijkheid krijgt voor meerdere zorgtaken, biedt kansen omdat we het “hokjes” denken kunnen aanpakken. Niet de zorg of de zorg-verlenende organisaties moeten centraal staan, maar de zorgvrager. Daar willen we voor zorgen.
 - b. Zorg moet voor alle burgers toegankelijk zijn.
3. We gaan voor kwalitatief goede zorg die dicht bij de burger(s) is georganiseerd.
 - a. We geloven in een wijkgerichte aanpak, bijvoorbeeld via sociale wijkteams. Het model zoals ontwikkeld door de Centra voor Jeugd en Gezin in Steenwijkerland voor de jeugdhulp zien we als model voor de toekomstige manier van werken in de zorg. Hierbij werken meerdere zorgverleners en de gemeente samen om via een geïntegreerde aanpak, de juiste hulp te verlenen. Door deze manier van werken komt er meer aandacht op preventie zodat meer ingrijpende vormen van zorg, vaker voorkomen kunnen worden.
 - b. Instellingen waarmee de gemeente samenwerkt, moeten voldoen aan duidelijke kwaliteitseisen, zodat goede zorg gegarandeerd is.
4. Goede ondersteuning van mantelzorgers.

- a. Nu al vervullen mantelzorgers veel zorgtaken. We kunnen niet zomaar nog meer van ze verwachten. Wij willen ervoor zorgen dat er goede mantelzorgondersteuning is en blijft, zoals b.v. via respijtzorg.
- 5. Versterken van de rol van vrijwilligers.
 - a. Veel mensen besteden tijd aan vrijwilligerswerk. We willen ervoor zorgen dat er goede ondersteuning is voor vrijwilligers in Steenwijkerland. Ook willen we ervoor zorgen dat er goede koppelingsmogelijkheden zijn tussen vraag en aanbod van vrijwilligerswerk en vrijwilligers, b.v. via Timpaan en Stichting Present.

Waar gaat de ChristenUnie voor:

Jeugd en Jeugdzorg

- *We zijn voor uitvoering van de eerder door de gemeenteraad vastgestelde jeugdagenda Steenwijkerland. Dit houdt onder andere in dat jeugd van 0 tot 23 jaar kansen wordt geboden om hun talenten te ontwikkelen in een gezonde en veilige leef- en leeromgeving en op te groeien tot verantwoordelijke burgers die volop meedoen in de samenleving.*
- *We zijn voor één gezin – één plan – één begeleider. Dat betekent dat er een duidelijke samenhang in het jeugdbeleid moet zijn en dat het beleid voor jeugd vanuit verschillende beleidsterreinen gezamenlijk ontwikkeld en uitgevoerd moet worden in onderlinge afstemming met jongeren, opvoeders en omgeving.*
- *Ook bij de jeugdzorg wordt ervoor gezorgd dat er keuzevrijheid is door de mogelijkheid te bieden van identiteitsgebonden hulpverlening.*
- *Een gezonde leefstijl en leefomgeving vinden we erg belangrijk. Daarom willen we onder andere inzetten op:*
 - *Veilige en gezinsvriendelijke wijken met goede speel- en ontmoetingsplekken voor de jeugd. We vragen mensen uit de buurt, inclusief de jeugd, naar hun mening en houden daar rekening mee bij de invulling.*
 - *Stimuleren van het deelnemen van kinderen aan georganiseerde sporten.*
- *Preventie vinden we erg belangrijk. We streven dan ook naar een vergaande samenhang in de bestaande programma's voor kinderen en opvoeders. Het Centrum voor Jeugd en gezin blijft een belangrijke rol vervullen bij opvoedondersteuning, zowel via de locaties in Steenwijk, Vollenhove en Oldemarkt als via internet.*
- *Het Onderwijs Achterstanden Beleid Steenwijkerland waarin o.a. voor en vroegschoolse educatie wordt geregeld om (onderwijs) achterstanden bij kinderen te voorkomen of weg te werken steunen we. We doen hierbij nadrukkelijk een beroep op ouders als primair verantwoordelijken. De overheid stelt zich terughoudend op.*
- *Iedereen in de leeftijd van 4-23 jaar gaat naar school of werkt. Schoolverlaters zonder startkwalificatie en zonder werk worden actief opgezocht en gestimuleerd om een startkwalificatie te halen.*
- *Een veilige leefomgeving is van groot belang voor kinderen. Daarom zorgt de gemeente er voor dat kindermishandeling en seksueel misbruik van kinderen expliciet aandacht krijgen binnen jeugdhulp en jeugdzorg, onder andere door een verplichte verklaring van*

goed gedrag voor iedereen die binnen de jeugdhulp en jeugdzorg direct werkt met kinderen.

- *Overgang van armoede van ouders op kinderen moet worden voorkomen. Daarom is extra aandacht nodig voor (gezinnen met) kinderen die langdurig een uitkering ontvangen. Het mag niet zo zijn dat kinderen daardoor hun talenten niet kunnen ontwikkelen of zich niet kunnen ontspannen.*

Wmo

- *De ChristenUnie benut de kracht van de samenleving en wil deze versterken. De ChristenUnie zet in op het ondersteunen van mantelzorgers en het versterken van informele sociale (wijk)netwerken. Professionals ondersteunen vrijwilligers in plaats van andersom. Wij pleiten daarom voor behoud van het budget voor mantelzorg- en vrijwilligersondersteuning.*
- *De ChristenUnie wil dat inwoners die zorg en begeleiding vanuit de (nieuwe) Wmo krijgen de mogelijkheid hebben om te kiezen voor een PGB (persoonsgebonden budget) wanneer er geen passende oplossing voorhanden is binnen het collectieve aanbod. Dit stelt hen beter in staat eigen regie te voeren en biedt bijvoorbeeld de mogelijkheid om te kiezen voor identiteitsgebonden zorg als men dat belangrijk vindt. Misbruik van PGB moet krachtig tegengegaan worden.*
- *Steeds meer mensen met een zware zorgvraag moeten langer thuis blijven wonen. Dit betekent onder meer een grote focus op het geschikt maken van woningen voor ouderen en gehandicapten. Daarover moeten afspraken gemaakt worden met woningcorporaties, o.a. over investeringen op het gebied van domotica (huisautomatisering).*
- *Mensen met een beperking moeten zoveel mogelijk kunnen meedoen aan de samenleving. De ChristenUnie vindt dat een passende dagbesteding daar een voorwaarde voor is en zal zich daar hard voor maken.*
- *Bij eventuele bezuinigingen wordt het beleidsveld Sociale Zaken zo veel mogelijk ontzien.*
- *Vanaf 2015 organiseert de gemeente om het jaar “Het beste idee van Steenwijkerland”, een wedstrijd waarbij de plaatselijke belangen verenigingen, wijkverenigingen, ondernemers en bewoners wordt gevraagd innovatieve ideeën te leveren voor de verbetering van onderlinge betrokkenheid en zorg. Voor realisatie van de beste drie ideeën, stellen we maximaal €100.000 per twee jaar beschikbaar.*
- *Om de ondersteuning in het sociale domein betaalbaar te houden, kan voor bepaalde voorzieningen een eigen bijdrage gevraagd worden. De ChristenUnie vindt dat een eigen bijdrage voor diensten die door of namens de gemeente worden verricht, niet ten koste mag gaan van de bereikbaarheid van de zorg. Daarom willen we het huidige minimabeleid op dit punt continueren en vasthouden aan de inkomensgrens van 150% van de bijstandsnorm voor een eventuele eigen bijdrage.*
- *De ChristenUnie wil hergebruik van hulpmiddelen stimuleren. Naast het financiële voordeel is dit ook belangrijk in het kader van duurzaamheid. Mogelijkheden voor het eventueel delen van dure hulpmiddelen (bijvoorbeeld scootmobiel) worden onderzocht.*
- *De gemeente maakt concrete plannen tegen vereenzaming van ouderen, langdurig werklozen en andere risicogroepen. De Ouderenhulplijn blijft bestaan. De activiteiten van*

Timpaan Welzijn, zoals een Netwerkcoach en trainingen voor professionals en vrijwilligers, blijven we steunen. We zien een rol voor sociale wijkteams bij de bestrijding van eenzaamheid.

- *We willen dat, met het oog op de (dubbele) vergrijzing, er uiterlijk in 2015 een nieuw integraal ouderenbeleid wordt geformuleerd.*
- *De gemeente blijft de lokale voedselbank ondersteunen door 50% van de huur en servicekosten voor haar rekening te nemen (tot een maximum van €7500 per jaar).*

2.2

Steenwijkerland - een veilig thuis

Waar staat de ChristenUnie voor?

Openbare ruimte

Wij willen dat de inwoners van Steenwijkerland zich thuis voelen in hun woon- en leefomgeving. Daarvoor is een aantrekkelijke, schone en veilige leefomgeving essentieel. We willen buurten waarin jongeren veilig naar school gaan en ruimte hebben om te spelen, waarin ouders met een gerust hart wonen, werken en winkelen en waarin ouderen zonder zorg over straat kunnen, actief kunnen zijn en nog voluit van het leven kunnen genieten.

Een schone, goed onderhouden omgeving is een belangrijke factor voor de veiligheidsbeleving. Op peil houden, en waar nodig verbeteren van de openbare ruimte is daarom belangrijk. Daar moeten overheid en burgers samenwerken. Zo is de ChristenUnie er voor om, op vrijwillige basis, de Plaatselijke Belangen en Wijkverenigingen een grotere verantwoordelijkheid te geven als het gaat om de kwaliteit van het openbare groen (zie paragraaf 1). Daarnaast vinden we het belangrijk dat de openbare ruimte en openbare gebouwen geschikt zijn voor ouderen (en anderen) die afhankelijk zijn van hulpmiddelen.

Alcohol en drugs

Onder grote delen van de Nederlandse jeugd heerst een ongezonde cultuur van te veel drinken op te jonge leeftijd. In Europa staan Nederlandse jongeren bovenaan de lijst van veeldrinkers. En dat terwijl het gebruik van alcohol tot het 23^e jaar kan leiden tot blijvende schade aan de hersenen. De ChristenUnie wil de vanzelfsprekendheid van de beschikbaarheid van alcohol en drugs onder jongeren aanpakken. Onder andere op initiatief van de landelijke ChristenUnie fractie gelden er vanaf 1 januari 2014 nieuwe regels wat betreft het schenken van alcohol aan minderjarigen. Vanaf de genoemde datum mag er, in de publieke omgeving, niet meer geschonken worden aan mensen die de leeftijd van 18 jaar nog niet hebben bereikt. De ChristenUnie is er voor om de voorlichting aan jongeren en ouders over de risico's van alcoholmisbruik te intensiveren. Daarnaast zijn we er voor om, via afspraken, stuntaanbiedingen van alcoholhoudende dranken in supermarkten en slijterijen en happy hours in cafés te verbieden.

We willen dat er goede afspraken worden gemaakt met de horecaondernemers en de para-commerciële instellingen, zoals buurthuizen, over het alcohol-schenkbeleid. Met name is het

nodig om goede afspraken te maken over leeftijdscontrole en handhaving. Voor handhaving door de gemeente moeten er voldoende middelen zijn.

Voor de ChristenUnie kan er geen sprake zijn van het passief gedogen van drugs, coffeeshops, (illegale) prostitutie en andere situaties die overlast, schending van de openbare orde of schending van mensenrechten met zich meebrengen. Gedogen vinden we in het algemeen geen goede oplossing, het creëert alleen maar weer nieuwe problemen. Wij zijn tegen het hebben van een coffeeshop in Steenwijkerland. Als er toch voor gekozen is om bijvoorbeeld een coffeeshop toe te staan (zoals in Steenwijk), dan is het belangrijk dat er duidelijke afspraken zijn die actief worden gehandhaafd.

Waar gaat de ChristenUnie voor:

- *Wij betrekken inwoners bij veiligheid en zetten in op burgernet. We brengen deze dienst door informatie en actieve communicatie onder de aandacht.*
- *Burgers worden actief betrokken bij de kwaliteit van de openbare ruimte. We gaan na of het onderhoud van openbaar groen en eventueel andere aspecten van de openbare ruimte gedelegeerd kunnen worden aan Plaatselijke Belangen of Wijkverenigingen (zie paragraaf 1).*
- *Omdat gemeenten verantwoordelijk zijn geworden voor de uitvoering van de Drank en Horecawet en omdat de wettelijk leeftijd om alcohol te mogen nuttigen per 1 januari 2014 omhoog gaat naar 18 jaar, wil de ChristenUnie het volgende:*
 - *Continueren van voorlichting op scholen over de gevolgen van alcoholgebruik.*
 - *Via het Centrum voor Jeugd en Gezin, ouders informeren over de veranderingen in de wet en de gevolgen van alcoholconsumptie bij jeugdigen en jongvolwassenen.*
 - *Een convenant tussen gemeente en para-commerciële instellingen, zoals clubhuizen, om het alcoholgebruik onder jongeren terug te dringen, met speciale alertheid m.b.t. de leeftijdsgrens van 18 jaar.*
 - *Happy hours in de horeca en reclamestunts voor alcoholische dranken door supermarkten worden via convenanten zo veel mogelijk aan banden gelegd.*
 - *Het huidige ketenbeleid van de gemeente evalueren en eventueel aanpassen.*
 - *Voldoende capaciteit voor handhavingstaken.*
- *Gebruik van drugs en alcohol op straat moet actief worden bestreden en er wordt streng opgetreden bij overlast. Signalen uit de buurt moeten hierbij zwaar wegen.*
 - *De ChristenUnie is tegen een coffeeshop in Steenwijkerland.*
 - *Er wordt streng toegezien op de handhaving van regels rond de huidige coffeeshop. Bij herhaalde overtreding van regels, wordt de vergunning ingetrokken.*
 - *De ChristenUnie wil niet dat de gemeente Steenwijkerland zelf wiet gaat telen.*
- *Er wordt speciaal op gelet dat de aanrijtijden van politie, brandweer en ambulance voldoen aan de wettelijke normen. Als hulpverlening snel ter plaatse is, verhoogt dat de kans op herstel (b.v. als de ambulance snel ter plaatse is) en kan in geval van brand schade beperkt worden. In een uitgestrekte gemeente als Steenwijkerland verdient de aanrijtijd van hulpverleners extra aandacht.*

- *Ondanks allerlei preventieve maatregelen betekent elk casino of elke gokhal dat mensen de kans lopen op een gokverslaving. De ChristenUnie ziet het aantal casino's en gokhallen graag verminderen en is tegen de vestiging van nieuwe casino's en gokhallen. Ook het aantal gokautomaten mag niet worden uitgebreid in Steenwijkerland.*
- *Cameratoezicht kan een prima middel zijn, maar de ChristenUnie wil het beperkt (proportioneel) toepassen en inbedden in goede wetgeving (privacy) en in een goede cyclus van beleid, uitvoering en evaluatie. Dat betekent bijvoorbeeld dat we vinden dat cameratoezicht een prima inbraakpreventiemiddel is op bedrijfsterreinen. We zien echter geen rol voor bijvoorbeeld vaste, door de overheid geplaatste camera's in het centrum van Steenwijk in verband met openbare orde of veiligheid.*

2.3

Onderwijs, sport en cultuur

Waar staat de ChristenUnie voor?

Ieder mens heeft gaven en talenten ontvangen om God te eren, anderen te dienen en zichzelf te ontplooien. In dat licht wil de ChristenUnie ook onderwijs, sport en cultuur beschouwen.

Onderwijs:

Ouders zijn en blijven primair verantwoordelijk voor hun kinderen. We vinden het belangrijk dat ouders moeten kunnen blijven kiezen voor scholen die in het verlengde liggen van de opvoeding thuis.

De gemeente en het onderwijs raken elkaar op een aantal vlakken bij de veranderingen in het passend onderwijs en de jeugdzorg. Er ligt een gezamenlijke verantwoordelijkheid om te zorgen voor een samenhangende onderwijs-, ondersteunings- en hulpstructuur voor jongeren (waaronder passend onderwijs). Daarbij willen wij een aanpak waarbij het gezin centraal staat. Alleen als we het gezin en de omgeving erbij betrekken en zoveel mogelijk verantwoordelijkheid laten nemen, kan een goede oplossing worden gevonden.

Een belangrijk aandachtspunt is de rol van identiteitsgebonden scholen en zorginstellingen binnen de samenwerkingsverbanden. Het is wenselijk dat identiteitsgebonden scholen de mogelijkheid krijgen en aangrijpen om samen te werken en te zorgen voor passend onderwijs. Ook in Steenwijkerland hebben we, op termijn, te maken met een kleiner aantal schoolgaande kinderen. Voor keuzes over samenwerking, stichting en opheffing van scholen, zijn primair de schoolbesturen verantwoordelijk. De rol van de gemeente spitst zich toe op het huisvestingsbeleid. Bij plannen voor huisvesting van scholen is het belangrijk om te zoeken naar lange termijn oplossingen. Dat kan bijvoorbeeld betekenen dat scholen soms de huisvesting moeten delen of dat een school onderdeel wordt van een gebouw met meerdere doeleinden, zoals de brede school in Steenwijk-West.

Sport en Cultuur

Sport speelt in onze huidige samenleving een belangrijke rol. Veel mensen genieten van het beoefenen van een sport of het kijken er naar. De ChristenUnie plaatst sport en bewegen met name in het kader van het bevorderen van een gezonde leefstijl bij de inwoners van Steenwijkerland en ziet voor de gemeente vooral een faciliterende rol weggelegd. Sport kan een gunstige invloed hebben op het terrein van gezondheid, integratie en bevorderen van gemeenschapszin. Als het gaat om gezondheid, wil de ChristenUnie extra aandacht voor het probleem van overgewicht. In Steenwijkerland komen matig en ernstig overgewicht meer voor dan gemiddeld in de provincie Overijssel. Alle reden om te blijven werken aan bewustwording van de gevaren en van het terugdringen van overgewicht.

De afgelopen jaren is er veel geïnvesteerd in de kwaliteit van sportaccommodaties. Ook de komende jaren willen we blijven investeren in sport en bewegingsmogelijkheden. Naast officiële sportaccommodaties kunnen dat ook andere bewegingsmogelijkheden, zoals wandelpaden en trimapparaten in de wijken en kernen zijn. Dus dicht bij de mensen. In beleidstermen wordt dit het “vitale dorp” genoemd. Wij steunen die benadering.

Cultuur manifesteert zich op tal van manieren in onze samenleving. Kunst, musea, muziek en toneel zijn in onze samenleving niet weg te denken. Bovendien zijn we trots op het culturele erfgoed in de vorm van gebouwen, stadsgezichten en cultuurlandschappen.

Cultuur is van groot belang voor de samenhang in de stad. Een bloeiend verenigingsleven en culturele evenementen zoals de verschillende corso's, brengen mensen bij elkaar en versterken de sociale cohesie. De ChristenUnie is er voor dat de gemeente het verenigingsleven ondersteunt, door bijvoorbeeld te investeren in dorpshuizen en multifunctionele centra en dat de, voor de gemeente belangrijke, evenementen gesponsord worden.

Waar gaat de ChristenUnie voor:

- *Bij onderwijshuisvesting moet aandacht zijn voor het binnenklimaat van scholen, de speelruimte in en rond de school, de duurzaamheid van de gebouwen, de fysieke plek en sociale rol van de school(gebouwen) in de wijk.*
- *Bij onderwijshuisvesting streven we naar duurzame oplossingen. Zo wordt er, bij eventuele nieuwbouw, nagegaan of er een apart schoolgebouw dient te komen, of dat de school bijvoorbeeld onderdeel kan uitmaken van een multifunctioneel gebouw, naar het voorbeeld van Steenwijk-West.*
- *Wij zijn voor een kwalitatief goed aanbod aan voor- en voorschoolse educatie (VVE). Wij willen kinderen een goede kans geven om eventuele achterstanden in te halen. De primaire verantwoordelijkheid voor opvoeding en educatie ligt echter bij de ouders. De overheid moet zich daarom terughoudend opstellen. Er vindt een evaluatie plaats van de effectiviteit van de bestaande VVE programma's. Wij kiezen voor een aanpak die gebaseerd is op gegevens uit (wetenschappelijk) onderzoek naar doelmatigheid en doeltreffendheid.*
- *We continueren het huidige beleid bij het ondersteunen van de musea. Wij zijn voor stimulering van onderlinge samenwerking van de bestaande musea.*

- *Bibliotheken zijn van belang voor het leesonderwijs aan onze kinderen. Wij willen zoveel mogelijk toegankelijke bibliotheekdiensten behouden. Wij zien daarbij een belangrijke rol voor de digitale bibliotheek.*
- *Het mee door de ChristenUnie vormgegeven beleid ten aanzien van sportaccommodaties blijft gehandhaafd. We streven ernaar dat de sportaccommodaties voldoen aan de NOC-NSF norm.*
- *We zijn voorstander van het behoud van de huidige zwembaden in Steenwijkerland. Voor de komende jaren is daar in de begroting rekening mee gehouden.*
- *In het doelgroepenbeleid van de gemeenten wordt ruim aandacht geschonken aan voorlichting aan minima zodat regelingen optimaal benut worden om sport- en cultuurdeelname mogelijk te maken.*
- *De gemeenten geeft in het kader van het sportbeleid, blijvend aandacht aan het terugdringen van overgewicht.*
- *Wij zijn er voor om, in overleg met een plaatselijk belangen vereniging of een wijkvereniging, voorzieningen, zoals trimapparatuur, te realiseren dicht bij de mensen. Een voorbeeld is het trimparcours dat is gerealiseerd in Vollenhove.*
- *De gemeente sponsort grotere culturele- en sportevenementen zoals de bloemencorso's, schaatsevenementen en festivals. Deze activiteiten zijn belangrijk voor de inwoners en ondernemers van Steenwijkerland en dragen positief bij aan het imago van Steenwijkerland.*

2.4

Oog voor Ouderen

Waar staat de ChristenUnie voor?

Het aantal mensen in Steenwijkerland in de leeftijdscategorie 65 jaar en ouder was op 01 januari 2011: 7847 (= 18,1%; cijfers CBS). Het aantal mensen in de leeftijdscategorie van 80 jaar en ouder was 2005. Naar verwachting (prognose CBS) zal het aantal mensen van 65 jaar en ouder tot 2040 landelijk toenemen tot ongeveer 26%. Als we ervan uitgaan dat we datzelfde percentage ook halen in Steenwijkerland, zal het aantal 65+ uitkomen op ruim 11000. Daarbij komt dat ook het aandeel van mensen die 80+ worden, naar verwachting zal toenemen, omdat mensen gezonder en vitaler oud worden. Dit wordt de dubbele vergrijzing genoemd. De ChristenUnie vindt een goed en samenhangend ouderenbeleid belangrijk. Ouderen verdienen ons respect en, waar nodig, onze ondersteuning. Ouderen vervullen een belangrijke rol in de samenleving, bijvoorbeeld als vrijwilliger of mantelzorger. Zo passen ze op de kleinkinderen waardoor de ouders kunnen (blijven) werken, zijn ze schuldhelpmaatje of taalcoach, vervullen ze de zorg voor hun partner of andere belangrijke taken. In de toekomst, zal deze rol van de ouderen nog belangrijker worden. Gelukkig beschikken veel ouderen over "eigen kracht" en kunnen ze veel zelf of zelf organiseren om te blijven participeren in de samenleving. De ChristenUnie vindt het belangrijk dat deze "eigen kracht" eerst wordt aangesproken, voordat mensen aankloppen bij de gemeente voor

hulp en zorg. Ook voor ouderen geldt dat het goed voor ze is, als ze zich (zo lang mogelijk) zelf kunnen redden.

Waar gaat de ChristenUnie voor:

- *We willen dat er, met het oog op de (dubbele) vergrijzing, uiterlijk in 2015 een nieuw integraal ouderenbeleid voor Steenwijkerland wordt geformuleerd.*
- *Steeds meer mensen met een zware zorgvraag (denk aan ouderen met lichamelijke beperkingen of dementie) moeten langer thuis blijven wonen. Dit betekent onder meer een grote focus op het geschikt maken van voldoende woningen voor ouderen. Daarover moeten afspraken gemaakt worden met woningcorporaties, o.a. over investeringen op het gebied van domotica (huisautomatisering). Daarnaast is het belangrijk dat er voldoende levensloopbestendige woningen worden gebouwd.*
- *Veel ouderen vervullen mantelzorgtaken, bijvoorbeeld voor hun partner. De ChristenUnie vindt het belangrijk dat er voldoende mogelijkheden zijn die mantelzorgers ontlasten, zoals respijtzorg. Dat houden we in stand.*
- *Ouderen met een beperking moeten zoveel mogelijk kunnen meedoen aan de samenleving. De ChristenUnie vindt dat een passende dagbesteding voor bijvoorbeeld demente ouderen daar een voorwaarde voor is en zal zich daar hard voor maken. Dit ontlast ook de mantelzorger.*
- *De gemeente maakt concrete plannen tegen vereenzaming van ouderen. De Ouderenhulplijn blijft bestaan. De activiteiten van Timpaan Welzijn, zoals een Netwerkcoach en trainingen voor professionals en vrijwilligers, blijven we steunen. Ook sociale wijkteams vervullen een belangrijke rol bij het signaleren en voorkomen van eenzaamheid bij ouderen.*
- *Woon-zorgcomplexen voor ouderen worden bij voorkeur dicht bij voorzieningen gebouwd.*
- *De openbare ruimte en openbare gebouwen moeten toegankelijk zijn voor ouderen (en anderen) die afhankelijk zijn van hulpmiddelen. De Gehandicaptenraad wordt actief betrokken bij de inrichting van de openbare ruimte en openbare gebouwen.*

Paragraaf 3

WERKZAAM

TALENTEN BENUTTEN

3.1

Iedereen doet en werkt mee

Waar staat de ChristenUnie voor?

Ook in Steenwijkerland merken we de gevolgen van de moeilijke economische situatie steeds intenser. Zo is de werkloosheid de afgelopen jaren toegenomen, meer mensen zijn afhankelijk geworden van financiële ondersteuning door de gemeente en meer mensen hebben problematische schulden. Dit betekent dat er meerdere personen en gezinnen in Steenwijkerland zijn, die het op dit moment financieel niet gemakkelijk hebben. Als ChristenUnie willen we rondom deze mensen staan en ervoor zorgen dat we goede regelingen in stand houden en waar nodig verbeteren.

Als het gaat om inkomen, is ons uitgangspunt dat ieder mens de verantwoordelijkheid heeft om in zijn/haar eigen levensonderhoud te voorzien. Soms lukt dat (tijdelijk) niet en dan zullen we als gemeenschap moeten bijspringen. Voor sommigen is ondersteuning inderdaad alleen tijdelijk nodig, anderen zijn langdurig afhankelijk van hulp.

De ChristenUnie zet zich in voor een samenleving waarin

- Iedereen kan meedoen op een manier die zo goed mogelijk aansluit bij zijn/haar talenten.
- Het voor gemeenten, bedrijven en andere organisaties en instellingen vanzelfsprekend is dat ook mensen met beperkingen de mogelijkheid wordt geboden om hun talenten in te zetten.
- Mensen die geen kans hebben op regulier werk toch kunnen meedoen.
- Vrijwilligerswerk een belangrijke plaats inneemt.

Waar gaat de ChristenUnie voor:

- *Het huidige participatiebeleid wordt voortgezet en verder doorontwikkeld. De bezuinigingen dwingen ons om onderscheid te maken in de mate van ondersteuning die de gemeente kan bieden. De ChristenUnie is voor werken volgens duidelijke cliëntprofielen.*
- *Iedereen in de leeftijd van 4-23 jaar gaat naar school of werkt. Schoolverlaters zonder startkwalificatie en zonder werk worden actief opgezocht en gestimuleerd om een*

startkwalificatie te halen. Weigeren om mee te werken, kan een korting op de uitkering tot gevolg hebben.

- *Laaggeletterdheid is ook in Steenwijkerland een echt probleem. Geletterdheid is een randvoorwaarde voor zelfstandigheid en vergroot de kans op (betaald) werk. De ChristenUnie wil dat mensen die werkloos en laaggeletterd zijn, via de gemeente de mogelijkheid krijgen om een taal cursus te volgen om zo hun kansen in de maatschappij te verbeteren.*
- *Er wordt actief samengewerkt met de ondernemersverenigingen om meer mensen met een (arbeids)beperking in dienst te nemen. De gemeente geeft het goede voorbeeld en zorgt ervoor dat er meer mensen met een (arbeids)beperking in dienst worden genomen door de gemeente.*
- *Er mogen geen lange wachttijden bestaan voor de schuldhulpverlening. Concreet wordt in de gemeentelijke verordening vastgelegd dat iemand binnen de wettelijke termijn bij de schuldhulpverlening terecht kan en dat er vervolgens zo snel mogelijk wordt gewerkt aan een oplossing, o.a. om te voorkomen dat schulden zich verder opstapelen. Voor gezinnen met minderjarige kinderen komt er een snelservice. Preventie en nazorg wordt zoveel mogelijk gedaan door gekwalificeerde vrijwilligers.*
- *Het aanbestedingsbeleid is en blijft, binnen de wettelijke mogelijkheden, vriendelijk voor lokale ondernemers.*
- *Bij (grotere) projecten die vergund worden door de gemeente, wordt in de contracten extra aandacht besteed aan maatschappelijk ondernemen (Social Return of Investment), bijvoorbeeld door de verplichting op te nemen om oudere werknemers en/of mensen met een arbeidsbeperking in te zetten bij projecten.*

3.2

Economie, landbouw en recreatie/toerisme

Waar staat de ChristenUnie voor?

Economie

Nederland zit in een stevige recessie. Veel ondernemers zitten in zwaar weer en het aantal faillissementen is sterk gestegen. Ook de leegstand van winkels en bedrijfspanden is de laatste jaren verder toegenomen. Een sterke economie is een randvoorwaarde en een middel om andere doelen te realiseren. Gelukkig zien we de laatste tijd ook wat meer kleine lichtpuntjes die hoop geven voor de economische toekomst. De ChristenUnie zet zich in voor meer ruimte, minder regels en meer kansen voor ondernemers, vooral in het midden- en kleinbedrijf (MKB). Het MKB is ook in Steenwijkerland een belangrijke banenmotor. We willen het beleid, dat de afgelopen 4 jaren mee door de ChristenUnie is ingezet, voortzetten, waarbij de nadruk is verschoven van het aantrekken van nieuwe bedrijven naar het optimaal ondersteunen en benutten van de in Steenwijkerland gevestigde bedrijven. We zien een faciliterende rol voor de gemeente bij het bijeenbrengen van verschillende partijen, zoals we bijvoorbeeld doen bij het kennisnetwerk zorg.

Naast afnemende bedrijvigheid en toenemende werkloosheid biedt de crisis ook kansen om tot een meer duurzame economie te komen. De voortdurende drang naar meer heeft ons uiteindelijk minder gebracht, dat zien we nu terug in de crisis. We moeten van consumeren naar consuminderen, van 'meer' naar 'genoeg', van kwantiteit naar kwaliteit. Wij vinden dat dat een passende benadering is als rentmeesters van Gods schepping.

Landbouw

De ChristenUnie heeft hart voor boeren. Het zijn hardwerkende ondernemers die zorgen voor de productie van gezond en goed voedsel en in Steenwijkerland ook een belangrijke rol vervullen bij het beheer van de natuurlijke omgeving. Het gaat hierbij om een sector die naar zijn aard een nauwe relatie met de schepping heeft. Een spannende relatie en soms ook een spanningsvolle relatie. De ChristenUnie wil boeren zoveel mogelijk ruimte bieden en zet daarbij in op een sterke, duurzame en innovatieve landbouw en veeteelt. De ChristenUnie weet dat gezonde gezinsbedrijven hierin een centrale rol spelen en wil hen een duurzame toekomst bieden.

Recreatie en Toerisme

Voor Steenwijkerland is recreatie en toerisme een belangrijke economische sector. De ChristenUnie vindt het belangrijk dat de gemeente de juiste voorwaarden schept voor de ondernemers om hun activiteiten op dit terrein te kunnen ontplooiën. Daarom hebben we bijvoorbeeld geïnvesteerd in de kwantiteit en kwaliteit van fiets- en wandelpaden. Er is geïnvesteerd in een betere bewegwijzering, en we hebben de promotie van het gebied ondersteund. Er is ook een duidelijk beleid op het gebied van recreatievoorzieningen, zoals de (mini)campings. Daarnaast komen er nog steeds recreatiewoningen bij zoals bij Giethoorn en Ossenzijl.

De komende jaren is het belangrijk dat er meer initiatieven komen om bezoekers langer in ons gebied vast te houden. Dat kan bijvoorbeeld door meer in te zetten op het aanbieden van arrangementen, zoals bijvoorbeeld ook is gedaan rondom het WaterReijkpad, waarbij verschillende overnachtingsmogelijkheden worden aangeboden in relatie met dit Regiopad van ruim 150 km lengte. Allereerst is dit een verantwoordelijkheid van ondernemers. Omdat vaak belangen van meerdere partijen in het geding zijn, zoals die van ondernemers, natuurorganisaties en diverse overheden, is een actief faciliterende rol van de gemeente wenselijk.

Waar gaat de ChristenUnie voor?

Economie

- *Bouwen en verbouwen blijft een belangrijke stimulans van de lokale economie. Daarom houden we de starterslening in stand, faciliteren we particuliere en kleinschalige initiatieven en stimuleren we de verduurzaming van de bestaande woningvoorraad (zie paragraaf 4.1 voor meer details).*
- *Voorstellen voor nieuwe grote investeringen zal de ChristenUnie zeer kritisch bekijken. Goede, toekomstbestendige plannen zullen we steunen. We vinden dat de komende jaren de ontwikkeling van het Steenwijkerdiep moet starten.*

- *De ChristenUnie is voorstander van kennisnetwerken. Naast het kennisnetwerk zorg, zijn we voor het opzetten van een kennisnetwerk energie en duurzaamheid. Bijeenbrengen van overheid en marktpartijen is goed voor innovatie en kan een impuls zijn voor de lokale economie en de lokale ondernemers.*
- *We willen een contactambtenaar voor de bedrijven behouden.*
- *We blijven inzetten op versterking van de binnenstad van Steenwijk, waarbij zaken als leegstand en hoe daarmee om te gaan nadrukkelijk de aandacht krijgen. We steunen de richting die is ingeslagen met “Compleet, compact centrum Steenwijk” en willen dit verder concretiseren. Winkeliers en andere ondernemers worden actief bij deze discussie betrokken.*
- *De ChristenUnie is geen voorstander van (nog meer) nieuwe winkelcentra aan de randen van de kernen en in het buitengebied. De ontwikkelingen op de Eeserwold (o.a. met een hypermarkt) volgen we heel kritisch. De ChristenUnie ziet de binnenstad als de plek voor fun shopping, inclusief kleding. We kunnen ons voorstellen dat, als de ontwikkeling op de Eeserwold doorgaat, daar een concentratie ontstaat van andersoortige winkels in de categorie run shopping, zoals woon- en klusbedrijven.*
- *De ChristenUnie is tegen uitbreiding van het aantal koopzondagen.*
- *We streven ernaar om regels en vergunningen niet onnodig gedetailleerd en beperkend te maken. We willen voortbouwen op het eerdere programma “Steenwijkerland, tot uw dienst” en samen met plaatselijke ondernemers onnodig beperkende (gemeentelijke) regels opsporen en vereenvoudigen of afschaffen.*
- *De laatste jaren is geïnvesteerd in uitbreiding en kwaliteitsverbetering van bedrijventerreinen. De nadruk ligt in deze periode op verdere kwaliteitsverbetering en niet in de eerste plaats op verdere uitbreiding.*
- *De economie is in toenemende mate een economie van MKB-bedrijven, maar ook van eenmansbedrijven en ZZP'ers (Zelfstandigen Zonder Personeel). Deze groep heeft vaak geen behoefte aan grote bedrijfspanden maar aan mogelijkheden om zich te vestigen in b.v. bedrijfsverzamelgebouwen of in een combinatie van wonen en werken. De ChristenUnie wil dergelijke vormen van wonen en werken mogelijk blijven maken.*
- *De ChristenUnie zet zich in voor de samenwerking tussen ondernemers op een bedrijventerrein, bijvoorbeeld via ondernemersfonds/parkmanagement om het gebied up-to-date te houden en verduurzaming te stimuleren.*
- *Bedrijventerreinen hebben goede faciliteiten (breedbandinternet, parkmanagement, gezamenlijke parkeeroplossingen).*
- *De ChristenUnie steunt de aanleg van breedband internet in heel Steenwijkerland.*

Landbouw

- *Landbouwbedrijven krijgen, binnen de voorwaarden van het beheersplan buitengebied, de mogelijkheid nevenactiviteiten uit te voeren zoals landschapsonderhoud, toerisme en biovergisting. De ChristenUnie vindt het belangrijk dat uitbreiden van nevenactiviteiten hand in hand moet gaan met verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit in het buitengebied.*
- *Landbouwondernemingen krijgen de ruimte voor een moderne bedrijfsvoering door schaalvergroting als deze een bijdrage levert aan duurzaamheid, dierenwelzijn, energiebesparing, milieu en landschap. Daarbij wordt nadrukkelijk ook gelet op ruimtelijk kwaliteit via een landschaps-inpassingsplan.*

- *De ChristenUnie steunt het beleid dat er geen nieuwe intensieve bedrijven in Steenwijkerland bij mogen komen. Uitbreiding van bestaande intensieve bedrijven is onder voorwaarden mogelijk.*
- *De ChristenUnie wil met behulp van best beschikbare technieken samen met de landbouwsector streven naar vermindering uitstoot broeikasgassen, CO2- reductie en het gebruik van duurzame energiebronnen.*
- *De gemeente maakt het mogelijk voor bedrijven (op bedrijventerreinen en in het buitengebied) om kleine en middelgrote windturbines te plaatsen. De ChristenUnie is voorstander van een systeem waarbij omwonenden die mogelijk hinder ondervinden, zouden kunnen delen in de opbrengst. Dit vergroot het draagvlak.*

Recreatie en toerisme

- *De gemeente vervult een actieve regierol bij het op de kaart zetten van Steenwijkerland als aantrekkelijk gebied voor recreatie en toerisme.*
- *Onderzocht wordt of het marketing concept “WaterReijk Weerribben Wieden” in de huidige vorm voldoende succesvol is om financieel te blijven ondersteunen.*
- *Plannen met een gunstig effect op toerisme in het winterseizoen, worden bij voorkeur ondersteund.*
- *Wij stimuleren arrangementen die de toeristen uitnodigen om via fiets, kano, en andere natuurvriendelijke vervoersmiddelen de natuurgebieden in te trekken. Goede parkeervoorzieningen bij de poorten van het gebied en duidelijke informatievoorziening naar de toerist toe speelt hierbij een grote rol.*
- *Wij stimuleren arrangementen die de toeristen verleiden om langer in Steenwijkerland te verblijven en te genieten van wat wij te bieden hebben. Het ontwikkelen van dergelijke arrangementen is primair een verantwoordelijkheid van ondernemers. Als tijdelijk ondersteuning van ondernemers voor het bijeenbrengen van de juiste ideeën en expertise nodig of gewenst is, is de ChristenUnie bereid hiervoor middelen ter beschikking te stellen.*
- *We zetten ons in voor een verbeterd structureel beheer, zodat aanwezige voorzieningen, zoals bankjes en dergelijke, ook optimaal gebruikt kunnen worden.*
- *De ChristenUnie blijft initiatieven voor het elektrisch varen van rondvaartboten ondersteunen.*

Paragraaf 4

DUURZAAM

BEHEERDERS VAN DE SCHEPPING

4.1

Goed wonen en leven

Waar staat de ChristenUnie voor?

De woningmarkt heeft het moeilijk: de bouw stagneert, het is moeilijker om een huis te kopen, te verkopen of te huren. De ChristenUnie heeft landelijk de afgelopen jaren een belangrijke rol gespeeld bij het op gang brengen van de noodzakelijke hervorming van de woningmarkt. Ook lokaal doet de ChristenUnie er alles aan om de woningmarkt te stimuleren, zodat starters een steuntje in de rug krijgen, er voldoende (geschikte) huurwoningen zijn en er ruimte is voor nieuwbouw. De veranderingen in o.a. de ouderenzorg vragen om een woningaanbod dat daarbij past.

Het huisvestingsbeleid van de gemeente moet aansluiten bij de vraag en ontwikkelingen, bijvoorbeeld als het gaat om wonen en zorg. De ChristenUnie maakt werk van levensloopbestendige woningen en wijken, ondersteund door een goede infrastructuur (sociaal-culturele activiteiten en zorgondersteuning).

De ChristenUnie geeft ruimte aan mensen die zelf willen bouwen. Dat kan in zowel de grote als de kleinere kernen. De ChristenUnie wil meer ruimte voor eigen initiatief en minder gedetailleerde regels. Daarom gaan we de discussie over het nut en de noodzaak van welstandscommissies aan. De ChristenUnie vindt dat welstandsarm bouwen meer ruimte moet krijgen.

De ChristenUnie wil ook ruimte geven aan partijen, anders dan de bestaande woningbouwcorporaties, om sociale huurwoningen te bouwen en duurzaam te exploiteren. Daarvoor moeten duidelijke spelregels ontwikkeld worden zodat alle belangen behartigd worden en alle belanghebbenden eerlijk en rechtvaardig behandeld worden.

De ChristenUnie wil blijvende aandacht voor verduurzaming van de woningvoorraad.

De ChristenUnie streeft naar klimaat neutrale woningen en woningen die energie 'produceren'. Ook streeft ze naar de toepassing van duurzame materialen, die op verantwoorde wijze geproduceerd en kwalitatief hoogwaardig zijn. Bij het verlenen van vergunningen wordt expliciet gewezen op aspecten van duurzaamheid.

Waar gaat de ChristenUnie voor?

- *De gemeente voert integraal woningmarktbeleid door middel van een Visie op Wonen en Leefbaarheid. De ChristenUnie staat achter de huidige, aangepaste, Visie op Wonen en Leefbaarheid. Dat betekent onder andere dat we ervan uitgaan dat er 100-125 woningen per jaar extra gebouwd behoeven te worden in de komende jaren.*
- *De ChristenUnie initieert onderzoek om te kijken of bouwen op de Schans echt nodig is in de toekomst. Bij voorkeur wil de ChristenUnie de Schans als waardevolle natuur-agrarisch gebied behouden.*
- *De ChristenUnie wil onderzoeken of en zo ja onder welke condities, andere partijen dan de woningbouwcorporaties, kunnen worden toegestaan om sociale huurwoningen te bouwen en duurzaam te exploiteren.*
- *De komende tijd wordt er meer ingezet op levensloopbestendige wijken en woningen. Dit sluit aan bij de trend dat ouderen langer thuis wonen.*
- *De starterslening voor (door)starters op de woningmarkt blijft bestaan.*
- *De gemeente heeft een positieve houding t.a.v. particulieren die, alleen of samen (collectief particulier ondernemerschap- CPO), voor eigen gebruik willen bouwen.*
- *We steunen het beleid van de provincie dat zegt dat inbreiden voor uitbreiden gaat.*
- *Woningen worden duurzaam gebouwd en er wordt ingezet op verduurzaming van bestaande woningen.*
- *De provincie Overijssel heeft geld beschikbaar gesteld voor duurzaamheidsinvesteringen. Particuliere huiseigenaren, verenigingen en stichtingen kunnen, tegen gunstige voorwaarden, lenen om te investeren in het energiezuiniger maken van gebouwen en woningen. Daardoor wordt de lokale werkgelegenheid gestimuleerd én wordt geïnvesteerd in duurzaamheid. Mocht dit provinciaal fonds vervallen, dan wil ChristenUnie onderzoeken of een dergelijk revolverend fonds door de gemeente zelf kan worden opgezet.*
- *De ChristenUnie is voorstander van kennisnetwerken. Naast het kennisnetwerk zorg, zijn we voor het opzetten van een kennisnetwerk energie en duurzaamheid. Bijeenbrengen van overheid en marktpartijen is goed voor innovatie en kan een impuls zijn voor de lokale duurzaamheidsprojecten en de lokale ondernemers.*
- *Het wordt op meer plaatsen mogelijk om welstands"arm" te bouwen. Dat betekent dat op sommige locaties er minder strikte welstandscriteria zullen gelden voor het bouwen van woningen. Daarvoor passen we de welstandsnota aan.*
- *Burgers worden betrokken bij het (tijdelijke) alternatieve gebruik van braakliggende gronden, met name als deze binnen een woonkern liggen. Te denken valt aan tijdelijk gebruik als volkstuinen of bijvoorbeeld het inzaaien met gras of een bloemenmengsel.*
- *Er is een constructieve samenwerking met woningcorporaties als het gaat om goede sociale huurwoningen, leefbaarheid in wijken en sociale koop. Prestatieafspraken worden opnieuw gemaakt.*

4.2

Verantwoord beheer van de schepping

Waar staat de ChristenUnie voor?

Wij hebben de schepping van onze Schepper ontvangen om deze op een juiste wijze te bebouwen en te bewaren. Dat mag niet op de korte termijn gericht zijn. Ook volgende generaties moeten kunnen voortborduren op door ons ingezette acties. Een goede verhouding tussen consumptie en milieu is daarbij essentieel.

Energietransitie (de overgang van fossiele naar duurzame brandstoffen, zoals energie uit zon en wind) moet binnen maximaal dertig jaar worden gerealiseerd. In Steenwijkerland is afgesproken dat we er naar streven om in 2020 in de gemeente een volume aan duurzame, nieuwe energie op te wekken ter grootte van het totale huishoudelijke energiegebruik binnen de gemeente. Dat kan bijvoorbeeld via zonenergie of biovergisting. De meeste politieke partijen in Steenwijkerland zijn tegen het plaatsen van grote en zelfs kleinere windmolens in Steenwijkerland. De ChristenUnie heeft ervoor gepleit om innovatie op het gebied van windmolens niet te frustreren en bedrijven toe te staan om te experimenteren met kleine en middelgrote windmolens. Ook voorstellen voor experimenten voor grootschalige opwekking van energie met zonnepanelen (b.v. “zonneweiden” op of rond bedrijventerreinen) willen we positief tegemoet treden.

Op het gebied van nieuwe, duurzame energie, moeten overheidsinstellingen het voorbeeld geven door groene stroom af te nemen en verbrandingsmotoren in hun wagenpark zo veel mogelijk af te schaffen. Door voorlichting, vergunningen en handhaving moet de gemeente bedrijven en burgers uitnodigen en sturen om actief mee te werken.

Op 1 januari 2012 is er in Steenwijkerland gestart met de eerste fase van de nieuwe manier van inzamelen van huishoudelijk afval. Daarbij ligt de nadruk op het gescheiden inzamelen van materialen, zoals plastic en groente-fruit-tuinafval (GFT), voor gebruik of hergebruik en op het terugdringen van restafval. De ChristenUnie steunt het ingezette beleid op het gebied van huishoudelijk afval en het streven naar vermindering van restafval. Inzamelen van herbruikbaar plastic en GFT moet gratis blijven.

Steenwijkerland is een bijzondere gemeente met een grote oppervlakte aan natuurgebieden, onder andere het Nationaal Park Weerribben-Wieden. Het beheer van dit nationaal park is primair de verantwoordelijkheid van Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, Waterschap Reest en Wieden en een aantal particuliere grondeigenaren. In het Overlegorgaan van het nationaal park werken de beheerders samen met onder andere de gemeente en de provincie, met ondernemers en bewoners aan het behoud van de natuur, aan communicatie en educatie en aan voorzieningen voor natuurgerichte recreatie zoals paden, bankjes of wandelroutes. Instandhouding van ons Nationale Park ziet de ChristenUnie ook als een belangrijke opdracht.

Waar gaat de ChristenUnie voor?

- De gemeente stimuleert burgers om te komen tot energiereductie. Bij bouw en verbouwaanvragen worden inwoners gestimuleerd om energiebesparende of energieopwekkende maatregelen toe te passen. Hierbij valt te denken aan toepassen van goede isolatie, zonnepanelen, zonneboilers en warmtepompen.
- De gemeente denkt positief mee over de mogelijkheden voor grootschalige opwekking van energie via zonnepanelen (zonneweiden) bijvoorbeeld op, of in de buurt van, bedrijventerreinen.
- De ChristenUnie is voor toepassing van windenergie als een schone bron van energie die nadrukkelijk bijdraagt aan de vermindering van CO₂ uitstoot. De ChristenUnie pleit ervoor om ruime mogelijkheden te creëren voor bedrijven om te experimenteren met innovatieve mini- en midi windmolens.
- In het aanbestedingsbeleid van de gemeente moeten duidelijke duurzaamheidscriteria worden opgenomen ten aanzien van de opdrachtnemer en het product of dienst dat wordt gevraagd te leveren.
- De gemeente moet streven naar leveringscontracten met energiebedrijven gebaseerd op 100% duurzame energie (gas en elektriciteit).
- We steunen het beleid dat alle gemeentelijke gebouwen de komende jaren toewerken naar energielabel A.
- De ChristenUnie wil moderne technieken toepassen bij verlichting in de openbare ruimte (o.a. LED-verlichting eventueel met sensoren).
- De ChristenUnie steunt het huidige beleid als het gaat om (omgekeerd) inzamelen van huishoudelijk afval. Daarbij ligt de nadruk op de gescheiden inzameling van bruikbare bestanddelen, zoals plastic, papier, GFT.
- De ChristenUnie wil met behulp van best beschikbare technieken samen met de landbouwsector streven naar vermindering uitstoot broeikasgassen, stikstof en CO₂-reductie en het gebruik van duurzame energiebronnen.
- Zorginstellingen, seniorenwoningen en bejaardencentra zullen kwalitatief goede klimaatreguleringstechnieken waaronder koeling moeten hebben. Belangrijk is deugdelijke apparatuur. Natuurlijk zal het toenemende stroomverbruik van dit soort apparatuur duurzaam moeten worden ingekocht dan wel lokaal worden opgewekt. Ook toepassing van innovatieve koeltechnieken wordt gestimuleerd.

4.3

Iedereen mobiel

Waar staat de ChristenUnie voor?

De overheid moet zorgen voor een goed niveau van infrastructuur voor wonen, arbeid, verkeer en telecommunicatie, zodat burgers economische, sociale en culturele activiteiten kunnen ontplooiën en bedrijven hun werk kunnen doen.

De ChristenUnie laat zich leiden door drie criteria: veiligheid (o.a. verkeersveiligheid), milieu (bescherming van Gods schepping: mensen, dieren, groen) en leefbaarheid (lawaai, CO2, hoeveelheid groen). Wat verkeersveiligheid betreft willen we blijven investeren in educatie van zowel onze jongeren als onze ouderen. Het huidige educatiebudget willen we in stand houden. Daarnaast willen we ervoor zorgen dat de verkeersveiligheid verder wordt verbeterd. Prioriteit zijn voor ons de aansluiting van de Ruxveenseweg-Hooidijk (gepland in 2014) en verbetering van de Zuidveenseweg.

Als het gaat om milieu en vervoer, zijn we voor in stand houden of verbeteren van openbaar vervoermogelijkheden en voor maatregelen die het gebruik van de fiets bevorderen.

Waar gaat de ChristenUnie voor?

- *Bij aanvang van het opstellen van ruimtelijke plannen wordt verkeersveiligheid en mobiliteit meegenomen.*
- *Wij zijn voor het nemen van verkeersveiligheid bevorderende maatregelen. De aanleg van een rotonde op het punt Ruxveenseweg-Hooidijk is door ons van harte gesteund en we willen verbeteringen aan de Zuidveenseweg in Zuidveen de komende raadsperiode uitvoeren.*
- *Ook willen we dat er geld beschikbaar is om, op aanvraag van plaatselijk belangverenigingen of wijkverenigingen soms relatief kleine aanpassingen te doen die lokaal de verkeersveiligheid kunnen verbeteren. We willen positief kijken naar ideeën om de verkeersdrukke in Blokzijl te verminderen.*
- *ChristenUnie blijft beleid stimuleren om de openbare ruimte beter toegankelijk te maken voor mindervalide burgers. Structureel overleg met de Gehandicaptenraad is hierbij belangrijk. Het budget blijft minimaal gelijk.*
- *Wij willen blijvende aandacht voor de kwaliteit van de fiets- en wandelpaden in Steenwijkerland.*
- *We zijn voor uitbreiding van fietsstallingsmogelijkheden in en rondom het centrum van Steenwijk.*
- *Wij handhaven het gratis parkeren zoals dat nu op de meeste plaatsen in Steenwijk kan, zolang dit financieel verantwoord is.*
- *Wij steunen actief het doelgroepenvervoer via de vier vrijwilligersorganisaties in Steenwijkerland.*
- *De gemeente zal zich proactief opstellen richting die overheden die verantwoordelijk zijn voor het openbaar vervoer. Hierbij gaat het over zowel het bus- als railvervoer. De ChristenUnie zal zich blijven inzetten voor het behoud van het intercity station in Steenwijk.*

4.4

Duurzame financiële huishouding

Waar staat de ChristenUnie voor?

Van de gemeente verwachten wij dat zij een betrouwbare, goede rentmeester is van de beschikbare middelen.

Gemeenten worden geconfronteerd met enerzijds een drastische uitbreiding van het takenpakket, anderzijds met een ingrijpende bezuinigingsoperatie. Daarnaast zorgt de Wet Houdbare overheidsfinanciën (Wet Hof) ervoor dat de gemeentelijke beleidsvrijheid ten aanzien van het doen van investeringen begrensd wordt. Gemeenten worden ook verplicht hun tegoeden bij het Rijk onder te brengen (schatkistbankieren). De verschillende maatregelen leggen samen een grote druk op het financieel beleid. Meer dan ooit moet de gemeentelijke overheid zich ervan bewust zijn dat de middelen worden opgebracht door de hele samenleving en dus zeer zorgvuldig moeten worden ingezet en beheerd.

De ChristenUnie vindt de controle op de gemeentelijke bestedingen belangrijk, met name aandacht voor de vraag of gelden doelmatig en rechtmatig zijn besteed belangrijk. De gemeenteraad en het College van B&W (en het ambtelijk apparaat) moeten steeds in onderlinge samenwerking alert blijven op deze ijkpunten. Er moet duidelijkheid verschaft worden over gemaakte keuzes en er moet begroot en verantwoord worden op basis van heldere normen.

Waar gaat de ChristenUnie voor?

- *Het gemeentebestuur heeft de plicht om jaarlijks te zorgen voor evenwicht tussen inkomsten en uitgaven: een reëel sluitende begroting is de norm.*
- *De ChristenUnie wil maximaal alleen prijscompensatie doorrekenen in belastingen en tarieven om daarmee te voorkomen dat de lastendruk voor de burgers stijgt. Wanneer er een financieel tekort dreigt, zullen we eerst proberen dat op te vangen door te bezuinigen en pas als laatste redmiddel overwegen om belastingen en/of tarieven te verhogen.*
- *Indien nodig, werkt de ChristenUnie mee aan bezuinigingen, maar daarbij zullen we ons uiterste best doen om de kwetsbaren in de samenleving te ontzien. Dat betekent dat we het sociale domein zoveel mogelijk ontzien.*
- *De afgelopen jaren is er veel geïnvesteerd in allerlei projecten in Steenwijkerland. De komende periode zal het investeringsniveau voor nieuwe projecten lager liggen. Toch wil de ChristenUnie blijven investeren in de kwaliteit van de samenleving. Bij de investeringen zullen we de nadruk leggen op projecten dicht bij de burger, zoals in en rondom de kernen en wijken (daar trekken we € 250.000 per jaar voor uit). We willen ook de verkeersveiligheid verbeteren (o.a. de Zuidveenseweg) en het Steenwijkerdiep aanpakken. Andere nieuwe projecten zullen we per geval beoordelen.*
- *Ook de gemeente Steenwijkerland heeft te maken met risico's m.b.t. het grondbedrijf. De snelheid van uitgifte van kavels verloopt in een vertraagd tempo en heeft potentieel negatieve financiële gevolgen. De ChristenUnie is het eens met het tot nu toe gevoerde beleid waarbij, indien nodig, reëel wordt afgeboekt.*
- *Bij de begroting en de jaarrekening moet ruime aandacht worden geschonken aan de risicoparagraaf. De belangrijkste risico's moeten worden benoemd en van bedragen worden voorzien. Daar is in de afgelopen periode een goede start mee gemaakt.*

EINDE